

MARKER KOMMUNE

Postboks 114

1871 ØRJE

Saksbehandler, innvalgstelefon

Irene Tronrud,

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2024 - Marker kommune

Marker kommune har gjentakende alvorlig avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2024.

Kommunen har brudd på fosforrensekravet. Så lenge Bommen avløpsrenseanlegg i Marker kommune ikke drives i tråd med tillatelse gitt i eller i medhold av lov, er nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter til avløpsrenseanlegget, regnet som forsettlig brudd på tillatelsen.

Vi merker oss at Bommen avløpsrenseanlegg har overholdt sekundærrensekravet i 2024. Dette er en forbedring sammenliknet med rapporteringsåret 2023.

Kommunen skal betale et gebyr på 5 200 kroner for vårt arbeid med egenkontrollrapporten. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporteringsskjema for 2025 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2026.

Vi viser til egenkontrollrapport og årsrapport for Marker kommune sitt avløpsnett og Bommen avløpsrenseanlegg.

Statsforvalteren fattet 18.12.2024 vedtak om ny tillatelse til utslipp av kommunalt avløpsvann fra Ørje tettbebyggelse i Marker kommune. For rapporteringsåret 2024 legger vi imidlertid til grunn den gamle tillatelsen ved gjennomgang av egenkontrollrapporteringen for rapporteringsåret 2024, siden ny tillatelse ble gitt sent på året.

Avløpsnett til Bommen avløpsrenseanlegg

Marker kommune har rapportert at avløpsnettet til Bommen avløpsrenseanlegg har 2 installerte regnvannsoverløp og 20 installerte nødoverløp.

Dere har oppgitt at til sammen 438 m³ urensset avløpsvann og 21,9 kg fosfor ble sluppet ut i Ørjeelva og Øymarkssjøen ved overløp på avløpsnettet i 2024. Til sammenlikning slapp Bommen avløpsrenseanlegg ut 83 kg fosfor via rensset avløpsvann i 2024.

Marker kommune rapporterer at det er 2 092 innbyggere og 5 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet i 2024. Antall innbyggere tilknyttet avløpsnettet er det samme som rapportert for 2023.

Bommen avløpsrenseanlegg

Det er for 2024 rapportert at Bommen avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 337 071 m³ avløpsvann og at 11 917 m³ har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Avløpsvannet i overløp utgjør 3,14 % av alt vann inn til avløpsrenseanlegget. Mengde avløpsvann i overløp har minsket med 19 % sammenliknet med tall for 2023. Det er videre rapportert om mer avløpsvann inn til renseanlegget i 2024 enn det som er registrert noen gang, og mengden har økt med 33 % sammenliknet med tall for 2023.

Bommen avløpsrenseanlegg har gjentakende alvorlig avvik fra rensekrevet for fosfor på 93 % i 2024. Anlegget har ikke klart rensekrevet for fosfor siden 2018. Årsmidlet rensegrad er i 2024 på 92,47. Dette er for øvrig en forbedring fra 2023, da årsmidlet rensegrad for fosfor var 82,31 %. Siden anlegget har hatt problemer med å overholde rensekrevet for fosfor over flere år, er det viktig at kommunen ikke tillater påslipp til avløpsrenseanlegget som gjør at kravene i utslippstillatelsen ikke kan overholdes.

Det er i utvidet rapportering beregnet at utslipp av fosfor etter rensing i 2024 var 83 kg. I tillegg har dere rapportert at rundt 21,9 kg fosfor ble sluppet ut via overløp på avløpsnettet.

Bommen avløpsrenseanlegg har overholdt rensekrevet for BOF₅ på 70 % renseeffekt eller maksimal utslippskonsentrasjon på 25 mg O₂/l, og for KOF_{CR} på 75 % renseeffekt eller utslippskonsentrasjon under 125 mg O₂/l for 2024. Dette er en forbedring sammenliknet med 2023, da anlegget ikke overholdt sekundærrensekrevet.

Dimensjonerende kapasitet for Bommen avløpsrenseanlegg er oppgitt til å være 2 000 pe (BOF₅). Dere har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2024 var 1 817 pe (BOF₅). Dette samsvarer bra med vår utregning av maksukebelastning basert på enkeltprøve med største tilførsel av BOF₅, datert 04.04.2024, som også viser en maksukebelastning på 1 887 pe (BOF₅).

Andre kommentarer

Marker kommune opplyser i rapporteringen om at nytt renseanlegg skal etableres kommende år, og at det gamle anlegget skal fases ut når det er gjennomført ett års prøvedrift. Statsforvalteren fattet 18.12.2024 vedtak om ny tillatelse til utslipp av kommunalt avløpsvann fra Ørje tettbebyggelse i Marker kommune.

Tilbakemelding på resipientovervåkingsrapport

Marker kommune har krav i sin utslippstillatelse om at kommunen skal bidra forholdsmessig til miljøovervåking i Haldenvassdraget.

Vi minner om at det i tillatelsen datert 18.12.2024 er stilt krav om at alle overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsene er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Konklusjon

Rapporteringen viser at kommunen har alvorlig avvik fra tillatelsen. Dette skyldes at kommunen har gjentakende brudd på fosforrensekravet ved Bommen avløpsrenseanlegg. Vi merker oss imidlertid at årsmidlet rensesgrad for fosfor er på 92,47. Dette er en forbedring fra 2023, da årsmidlet rensesgrad for fosfor var 82,31 %.

Gjentakende brudd på tillatelse er alvorlig. Vi presiserer at så lenge Bommen avløpsrenseanlegg ikke drives i tråd med tillatelse gitt i eller i medhold av lov, er nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter til avløpsrenseanlegget, regnet som forsettlig brudd på tillatelsen.

Bommen avløpsrenseanlegg har overholdt sekundærrensekravet i 2024. Dette er en forbedring sammenliknet med rapporteringsåret 2023.

Utover de ovennevnte kommentarene tar vi egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2024 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2025 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2026. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

[Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2025. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd 5 200 kroner i gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Irene Tronrud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Marker kommune v/ Kommunedirektør Stig Arne Holtedal